

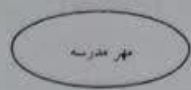
جوایب صرف ۳ - امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

۹ خرداد ۹۵

لیسانس دوم تحصیلی ۹۵-۹۴
تاریخ: ۱۳۹۵/۰۳/۰۹

ردیف:		
شماره نام صحیح اول	نمره صحیح	نمره در وقت
شماره نام صحیح دوم	نمره صحیح	نمره در وقت

کد راهنما:	۲۹۴۲/۰۷
تاریخ:	۱۳۹۵/۰۳/۰۹
نوع:	صرف ۳
کتاب:	درسنامه علم صرف
تعداد:	کل بخش اسم (ص ۲۲۰-۲۸۹) به استثنای پژوهش‌های پایان هر درس

نام و نام خانوادگی: _____ شماره: _____
 کلاس: _____ رشته: _____ استان: _____

۱- «الف» در کدام اسم مقصور منقلب است؟ ص ۳۰۶

- الف. المصطفی
- ب. حبلی
- ج. عیسی
- د. ذکری

۰/۵

۲- کلمات «انسانیة» و «طهر» به ترتیب از کدام یک از اقسام مصدر می‌باشند؟ ص ۳۱۴ و ۳۱۵

- الف. اصلی - نوع
- ب. صناعی - اصلی
- ج. مره - اسم مصدر
- د. صناعی - اسم مصدر

۰/۵

۳- کدام مورد «جمع فله» می‌باشد؟ ص ۳۳۹ و ۳۴۰

- الف. أسراء
- ب. أغنیاء
- ج. أیدی
- د. أصابع

۰/۵

۴- گزینه صحیح درباره «صفت مشبیه» کدام است؟ ص ۳۷۲ تا ۳۷۴

- الف. «فعل» به معنی «مفعول» برای مذکر و مؤنث یکسان است.
- ب. در ثلاثی مجرد غالباً دارای وزن سماعی است.
- ج. همیشه با الحاق تاء گرد مؤنث می‌شود.
- د. غالباً از فعل متعدی ساخته می‌شود.

۰/۵

۵- کلمات «سفاح» و «أم هانی» به ترتیب جزء کدام یک از اقسام «علم» می‌باشند؟ ص ۳۹۶

- الف. اسم - کنیه
- ب. اسم - لقب
- ج. کنیه - لقب
- د. لقب - کنیه

۰/۵

۶- کدام «موصول» فقط برای «عقلاء» به کار می‌رود؟ ص ۴۰۹

- الف. أذی
- ب. أذین
- ج. اللواتی
- د. ألتی

۰/۵

۷- «أل» معین شده در جملات زیر از کدام نوع می‌باشد؟ ص ۴۱۵ - ۲ نمره

- الف) «إِن هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّذِي هِيَ أَقْوَمُ»: جواب: «القرآن»: عهد حضوری - «التي»: زائده لازمه
- ب) «إِنَّ الْإِنْسَانَ لَقَفَىٰ خُسْرًا إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ...»: جواب: «الإنسان»: استغراق افراد - «الصالحات»: موصول

۲

صفحه ۳

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

شماره ۹۸

شهریور سال تحصیلی ۹۵-۹۴
پایه دوم ۵ ساله
پایه چهارم ۷ ساله

مهر مدرسه

ردیف:		
ساعت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ: ۲۰	صحنه: ۱۰
شماره نام صحیح اول	نمره عدد	نمره حروف
شماره نام صحیح دوم	نمره عدد	نمره حروف

کد مدرسه:	۲۹۴۳/۰۲
تاریخ:	۱۳۹۵/۰۶/۰۶
نوع:	صرف ۳
کتاب:	درستنامه علم صرف
مدرس:	کتاب بخش اسم (ص ۴۲۰-۲۸۹) به استثنای پژوهش های هر درس

نام و نام خانوادگی: ... نام پدر: ... که طبق: ... مدرسه: ... شهرستان: ... استان: ...

۰/۵

۱- کدام دسته همگی «مؤنث لفظی» هستند؟ ص ۳۲۲ و ۳۲۳

- الف. حسناء - عطشی - کَلِمَة
- ب. عاشوراء - وقت - خَدِیْجَة
- ج. سلمی - بنت - مَرْمی
- د. حوزة - أم - کُبْری

۰/۵

۲- کلمات «مَسَاجِد»، «نَخْل» و «نِسَاء» به ترتیب چه نوع جمعی هستند؟ ص ۳۴۰ و ۳۴۱

- الف. صیغه منتهی الجموع - اسم جمع - اسم جنس جمعی
- ب. صیغه منتهی الجموع - اسم جنس جمعی - اسم جمع
- ج. جمع الجمع - اسم جنس جمعی - اسم جنس جمعی
- د. جمع منتهی الجموع - اسم جمع - اسم جمع

۰/۵

۳- منسوب صحیح کلمه «حَدِیْقَة» و «رِجَال» کدام است؟ ص ۳۶۱

- الف. حَدِیْقَی - رِجَالِی
- ب. حَدَافِی - رِجَالِی
- ج. حَدِیْقَی - رِجَالِی
- د. حَدَافِی - رِجَالِی

۰/۵

۴- کدام وزن به معنی «اسم مفعول» کاربرد دارد؟ ص ۳۷۹

- الف. فَعَلَ
- ب. فَعَلَة
- ج. فَعَال
- د. فَعْل

۰/۵

۵- کدام دسته، همگی «موصوف صرفی» هستند؟ ص ۳۹۱ و ۳۹۲

- الف. رَجُل - سَکِین - رِجَال
- ب. مِقْرَاض - عِلْم - اِیرَانِی
- ج. اَسَد - عَالِم - مَبِيع
- د. ذَهَاب - نَهَار - بَیت

۰/۵

۶- نوع «ال» در آیه «الْیَوْمَ اَکْمَلْتُ لَکُمْ دِیْنَکُمْ» چیست؟ ص ۴۱۳

- الف. استغراق جمیع صفات
- ب. استغراق جمیع افراد
- ج. عهد حضوری
- د. عهد ذهنی

۱/۵

۷- چرا کلمات زیر اعلال نمی شوند؟ ص ۲۹۲ تا ۲۹۶ - ۱/۵ نمره

- الف) عاور: جواب: عین الفعل کلماتی که به معنی عیب (یا رنگ) باشند اعلال نمی شود.
- ب) جداول: جواب: چون حرف عله در مفرد آن (جدول) هم حرف اصلی است و هم غیر مدی. (یکی از دو مورد کافی است)
- ج) معایش: جواب: چون حرف عله در مفرد آن (معیشه) اصلی می باشد.

۸- اصطلاحات زیر را تعریف نموده و برای هر یک مثال بزنید. ص ۳۰۵ - ۱/۵ نمره

الف) اسم ممدود: جواب: اسمی که آخر آن همزه و ماقبل آن «الف» زاید باشد. مانند: صحراء

ب) اسم شبه صحیح: جواب: اسمی که آخر آن «واو» یا «یاء» ماقبل ساکن باشد. مانند: دلو

۹- آیا کلمات معین شده در آیات شریفه زیر «مذکر» هستند؟ چرا؟ ص ۳۲۰ تا ۳۲۳ - ۱/۵ نمره

الف) «و نَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بِيضَاءُ لِلنَّظِيرِينَ»: جواب: خیر، زیرا ضمیر مؤنث «هی» به آن باز می‌گردد.

ب) «إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ»: جواب: آری، زیرا صفت مذکر «الذی» برایش آمده است.

۱۰- کلمات زیر را «جمع سالم» ببندید. (با درج کامل حرکات) ص ۳۲۱ تا ۳۲۴ - ۲ نمره

الف) المَرْتَضَى: جواب: المَرْتَضُونَ

ب) صحراء: جواب: صحراوات

ج) کُبْرَى: جواب: کُبْرِيَات

د) القاضي: جواب: القاضُونَ

۱۱- «مصغر» کلمات زیر را بنویسید. (با درج حرکات) ص ۳۴۷ و ۳۴۸ - ۱/۵ نمره

الف) جَعْفَر: جواب: جَعْفِر

ب) ناصر: جواب: نُؤَيِّصِر

ج) سَلْمَان: جواب: سَلِيْمَان

۱۲- اسم فاعل «رمی» را صرف نمایند. (با درج کامل حرکات) ص ۳۶۶ تا ۳۶۸ - ۱/۵ نمره

جواب: رام، رامیان، رامون، رامیه، رامیتان، رامیات

۱۳- «اسم مفعول» افعال زیر را بنویسید. ص ۳۷۸ تا ۳۸۰ - ۲ نمره

الف) هَدَى: جواب: مَهْدَى

ب) ذَهَبَ: جواب: مَذْهُوبَ بِهِ

ج) وَعَدَ: جواب: مَوْعُودَ

د) اِخْتَارَ: جواب: مُخْتَارَ

۱۴- اسم‌های جامد در چه صورتی جزء «صفات صرفی» محسوب می‌شوند؟ (دو مورد را با ذکر مثال برای هر کدام بیان نمایند.) ص ۳۹۱ و

۳۹۲ - ۱/۵ نمره

جواب: ۱. در صورتی که منسوب باشند. مانند ایرانی

۲. در صورتی که مصغر باشند. مانند رجیل

۳. در صورتی که از آن‌ها معنای مشتق اراده شده باشد. مانند اسد به معنای شجاع

۱۵- «لقب» را تعریف نموده و مثال بزنید. ص ۳۹۶ - ۱/۵ نمره

جواب: علمی است که بر ذات معینی وضع شده است و به طور صریح و آشکار بر مدح یا ذم فرد دلالت می‌کند. مانند صادق

۱۶- نوع «أل» را در موارد زیر به صورت دقیق بنویسید. ص ۴۱۲ تا ۴۱۵ - ۲ نمره

الف) «... فیها مصباحُ المصباحِ فی زجاجةٍ»: جواب: عهد ذکری

ب) «الیوم اکملت لکم دینکم»: جواب: عهد حضوری

ج) «خُلِقَ الانسانُ ضعيفاً»: جواب: استغراق افراد

د) «إن هذا القرآن یهدی...»: جواب: عهد حضوری

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

صرف ۱۹

۹۴

ردیف:		
شماره برگه: ۸ صبح	نمره: ۲۰	ساعت: ۹۰ دقیقه
شماره نام صحیح اول	نمره عدد	نمره حرف
شماره نام صحیح دوم	نمره عدد	نمره حرف

نوبت اول ۹۵-۹۴

پایه نهم ۵ ساله
پایه چهارم ۷ ساله

مهر مدرسه

کد آزمون:	۲۹۴۱/۲۱
تاریخ:	۱۳۹۴/۱۰/۱۹
نوع:	صرف ۳
کتاب:	درستنامه علم صرف
موضوع:	کل بخش اسم (ص ۲۲۰-۲۱۱) به استثنای پژوهش‌های هر درس

نام و نام خانوادگی: ... نام پدر: ... نام مادر: ... مدرسه: ... شهر: ... استان: ...

۱- مصدر میمی کلمات «وَزَن ب» و «رَجِم َ» کدام است؟ (طبق قاعده) ص ۳۱۰

۰/۵

- الف. مَوَزَن - مَرَجِم
- ب. مَوَزَن - مَرَجِم
- ج. مَوَزَن - مَرَجِم
- د. مَوَزَن - مَرَجِم

۲- کدام مورد برای مذکر و مؤنث به طور یکسان و «بدون تغییر لفظی» به کار می‌رود؟ ص ۳۳۱

۰/۵

- الف. فعل به معنای فاعل
- ب. فعول به معنای مفعول
- ج. مصادر مؤنث
- د. مصادر مذکر

۳- کدام مورد از صیغ «منتهی الجموع» نمی‌باشد؟ ص ۲۴۰

۰/۵

- الف. احوال
- ب. نواکس
- ج. مصاییح
- د. اکالِب

۴- در منسوب کدام مورد حذف «الف» مقصوره لازم است؟ ص ۳۵۷

۰/۵

- الف. حَبَلِي
- ب. حَبَارِي
- ج. مَلْهِي
- د. فَتِي

۵- اسم مکان کلمات «ثَوِي ب» و «وَعَدِب» کدامست؟ ص ۳۸۶ و ۳۸۷

۰/۵

- الف. مَثْوِي - مَوْعَد
- ب. مَثْوِي - مَوْعَد
- ج. مَثْوِي - مَوْعَد
- د. مَثْوِي - مَوْعَد

۶- استتار «ضمیر» در کدام مورد جایز است؟ ص ۴۰۰

۰/۵

- الف. اَحْسَنَت
- ب. اَحْسِن
- ج. نَقَتْل
- د. اَقْتُل

۷- کلمات زیر را اِعلال کنید. ص ۲۹۴ تا ۲۹۶ - ۲ نمره

۲

- الف) ضَارِبِي: جواب: ضَارِبِي
- ب) وَاوِصِل: جواب: اَوَاصِل
- ج) صِوَام: جواب: صِیَام
- د) سَلَطَان: جواب: سَلَاطِن

۸- برای اصطلاحات زیر مثالی بنویسد. ص ۳۰۴ و ۳۰۵ و ۳۱۱ و ۳۱۳ و ۳۱۵ - ۲/۵ نمره

الف) منقوص: جواب: الباقی ص ۳۰۴

ب) شبه صحیح: جواب: دلو ص ۳۰۵

ج) مصدر میمی از فعل رباعی: جواب: مَدْحَرَج ص ۳۱۱

د) مصدر مره از فعل ثلاثی مزید: جواب: [کرامه ص ۳۱۳

ه) اسم مصدر: جواب: طهر ص ۳۱۵ (و مثال‌های مشابه)

۹- «مثنی» اسم‌های زیر چیست؟ (با درج کامل حرکات) ص ۳۲۲ تا ۳۲۹ - ۲ نمره

الف) حَم: جواب: حَمَوَان

ب) صَفْرَاء: جواب: صَفْرَاوَان

ج) عَصَا: جواب: عَصَوَان

د) رَام: جواب: رَامِيَان

۱۰- چرا اسم‌های زیر «جمع مذکر سالم» بسته نمی‌شوند؟ ص ۳۲۲ - ۱/۵ نمره

الف) سَبِيوِيَه: جواب: چون دارای ترکیب (مزجی) است.

ب) سَكْرَان: جواب: باب «فَعْلَان فَعْلِي» جمع مذکر سالم بسته نمی‌شود.

ج) رَجُل: جواب: چون علم نیست.

۱۱- «مصغر» کلمات زیر را بنویسید. (با درج کامل حرکات) ص ۳۴۸ و ۳۵۲ - ۲ نمره

الف) زَيْنَبَات: جواب: زَيْنَبَات

ب) أَحْمَدُونَ: جواب: أَحْمِدُونَ

ج) كِتَاب: جواب: كِتَاب

د) أَطْفَال: جواب: أَطْفَال

۱۲- «منسوب» کلمات زیر چیست؟ ص ۳۵۶ و ۳۵۸ و ۳۶۲ - ۱/۵ نمره

الف) حَي: جواب: حَيوِي ص ۳۵۶

ب) الْقَاضِي: جواب: الْقَاضِي ص ۳۵۸ الف

ج) دِيَّة: جواب: وَدُوِي ص ۳۶۲

۱۳- در مورد «صفت مشبیه» به سؤالات زیر پاسخ دهید. ص ۳۷۳ و ۳۷۴ - ۱/۵ نمره

الف) چه مواردی از اوزان آن با غیر «تاء» مؤنث می‌شوند؟ جواب: أَفْعَل و فَعْلَان (۱/۵ نمره)

ب) چه مواردی از اوزان آن برای مذکر و مؤنث یکسان هستند؟ جواب: فَعُول به معنای فاعل و فَعِيل به معنای مفعول (۱ نمره)

۱۴- موارد زیر را تعریف کنید. ص ۲۸۲ و ۳۹۶ و ۴۰۴ و ۴۰۸ - ۳ نمره

الف) اسم تفضیل:

جواب: اسمی است که بر زیادی حدث صاحب خود نسبت به دیگران دلالت می‌کند. ص ۲۸۲

ب) کنیه:

جواب: علمی است که بر ذات معینی وضع شده است و به طور غیر صحیح و ضمنی بر مدح یا ذم فرد دلالت می‌کند. ص ۳۹۶

ج) اسم اشاره:

جواب: معرفه‌ای است که به کمک اشاره حسی یا معنوی که به مشار‌الیه می‌شود بر فرد معین و مشخص دلالت می‌کند. ص ۴۰۴

د) اسم موصول:

جواب: معرفه‌ای است که به واسطه و کمک صله (جمله یا شبه جمله‌ای که پس از موصول می‌آید) بر فرد معین و مشخص دلالت می‌کند. ص ۴۰۸

۱۵- مواضع «استتار و جوبی ضمیر فاعلی» را بنویسید. (۶ مورد) ص ۴۰۰ - ۱/۵ نمره

جواب: ۱. صیغه ۷ مضارع / صیغه ۱۳ مضارع / صیغه ۱۴ مضارع / صیغه ۷ امر / صیغه تعجب «ما أَفْعَلْ» / اسم فعل به معنی امر

۸- اسماء زیر را «اعلال» کنید. (آخرین مرحله را بنویسید.) ص ۲۹۳ تا ۲۹۵ - ۲ نمره

الف) مَرْمُوی: جواب: مَرْمِی

ب) ثَوَاب: جواب: ثِیَاب

ج) تَرَجُّو: جواب: تَرَجِّی

د) اِمْحَاو: جواب: اِمْحَاء

۹- «مصدر میمی» افعال زیر را بنویسید. (با درج کامل حرکات) ص ۳۱۰ و ۳۱۱ - ۱ نمره

الف) «وَصَلَ بِ»: جواب: مَوْصِل

ب) «سَقَطَ ُ»: جواب: مَسْقُط

ج) «سَلْسَل»: جواب: مُسَلْسَل

د) «اِسْتَفْهَم»: جواب: مُسْتَفْهَم

۱۰- «مؤنث» کلمات زیر را بنویسید. (با درج کامل حرکات) ص ۳۲۰ و ۳۲۱ - ۲ نمره

الف) اَسْوَد: جواب: سَوْدَاء

ب) اَذْنِی: جواب: دَنِّیَا

ج) جَرِیح: جواب: جَرِیح

د) عَطْشَان: جواب: عَطْشِی

۱۱- «ملحق به مثنی» را تعریف نموده و یک مثال بزنید. ص ۳۲۶ - ۱/۵ نمره

جواب: کلماتی که تعریف مثنی بر آن‌ها تطبیق نمی‌کند ولی در ظاهر و معنی موافق با مثنی هستند. مانند: «کَلْبَا، اِثْنَان، اِثْنَان»

۱۲- چرا کلمات زیر «جمع مذکر سالم» بسته نمی‌شوند؟ ص ۳۳۲ - ۱/۵ نمره

الف) اَحْمَر: جواب: چون مؤنث آن بر وزن «فعلاء» است.

ب) طَلْحَة: جواب: چون دارای «تاء» تانیث است.

ج) صَبُور: جواب: چون مذکر و مؤنث آن یکسان است.

۱۳- اسماء «مصغر» زیر را به اصلشان برگردانید. ص ۳۴۷ تا ۳۵۲ - ۲ نمره

الف) سَلِیْمَان: جواب: سَلْمَان

ب) ضَوْبِرْب: جواب: ضَارِب

ج) دُرْیَهْمَات: جواب: دَرَاهِم (یا دَرَهْمَات)

د) کَتِیْب: جواب: کِتَاب

۱۴- «منسوب» کلمات زیر را بنویسید. ص ۳۵۶ تا ۳۶۱ - ۲ نمره

الف) عَلِی: جواب: عَلَوِی

ب) رِجَال: جواب: رِجَلِی

ج) حَنِیْفَة: جواب: حَنْفِی

د) حَمْرَاء: جواب: حَمْرَاوِی

۱۵- جدول زیر را کامل کنید. (با درج کامل حرکات) ص ۳۶۸ تا ۳۸۹ - ۳ نمره

اسم مکان	اسم مفعول جمع مؤنث	اسم فاعل مثنای مذکر	اسم تفصیل مفرد مذکر	فعل
مَأْمَن	-	مَأْمُونَات	-	أَمَّنَ -
-	أَمِیل	-	أَمِیل	مَال -
مَتَّقِی (مَتَّقِی)	مَتَّقِیَات	مَتَّقِیَان	أَسَدُ اِتْقَاء	اِتَّقَى
-	مَهْدِیَات	هَادِیَان	أَهْدِی	هَدَى -

مصدر نوع	مصدر مرة	مصدر مبعوم	مصدر اصلی	فعل
				نَامَ
				قَامَ

۸- کلمات زیر را به عربی بنویسید. ص ۳۱۶

الف) بسیار راستگو

ج) سفیدتر

۹- مصدرهای زیر را به اسم فاعل و اسم مفعول تبدیل کنید.

ب) بر فضیلت

د) زن تشنه

تَتَمَّة	هدایة	اختیار	اطاعة	مصدر
				اسم فاعل
				اسم مفعول

۱۰- کدامیک از جملات زیر صحیح و کدام غلط است؟

الف) «بَغِيٌّ» بر وزن «فَعُول» است.

ب) کلمه «عَلُوٌّ» شبه صحیح است.

ج) «مَكَّةٌ» چون از اسماء بلاد است، مؤنث معنوی است.

د) جمع الجمع همان منتهی المجموع است.

۱۱- جمع مکسر چگونه مصغر می شود؟ با ذکر مثال توضیح دهید.

۱۲- حکم نسبت را در دو صورت زیر با ذکر مثال بنویسید.

الف) اگر اسم به یاء مشدّدی ختم شود که بعد از دو حرف قرار گرفته است.

ب) در اسم مقصور، اگر الف، حرف چهارم و اصلی باشد.

۱۳- کلمات زیر را در صورت امکان جمع سالم (مذکر یا مؤنث) بنویسید.

جَمَلٌ: صُبُورٌ: مُوسَى:

سُرَادِقٌ: عَطَشَانٌ: اَكْبَرٌ:

۱۴- «۳۲۵» کتاب را به عربی بنویسید.

مصدر نوع	مصدر مرة	مصدر مبعی	مصدر اصلی	فعل
				نام
				قاوم

۸- کلمات زیر را به عربی بنویسید. ص ۳۱۶

الف) بسیار راستگو

ج) سفیدتر

۹- مصدرهای زیر را به اسم فاعل و اسم مفعول تبدیل کنید.

ب) بر فضیلت

د) زن تشنه

تتمة	هدایة	اختیار	اطاعة	مصدر
				اسم فاعل
				اسم مفعول

۱۰- کدامیک از جملات زیر صحیح و کدام غلط است؟

الف) «بَغِيٌّ» بر وزن «فَعُول» است.

ب) کلمه «عَلُوٌّ» شبه صحیح است.

ج) «مَكَّةٌ» چون از اسماء بلاد است، مؤنث معنوی است.

د) جمع الجمع همان منتهی المجموع است.

۱۱- جمع مکسر چگونه مصغر می‌شود؟ با ذکر مثال توضیح دهید.

۱۲- حکم نسبت را در دو صورت زیر با ذکر مثال بنویسید.

الف) اگر اسم به یاء مشدّی ختم شود که بعد از دو حرف قرار گرفته است.

ب) در اسم مقصور، اگر الف، حرف چهارم و اصلی باشد.

۱۳- کلمات زیر را در صورت امکان جمع سالم (مذکر یا مؤنث) بنویسید.

جَمَلٌ: صُبُورٌ: مُوسَى:

سُرَادِقٌ: عَطَشَانٌ: اَكْبَرٌ:

۱۴- «۳۲۵» کتاب را به عربی بنویسید.

۸- از مصادر زیر «اسم فاعل» بسازید. (با درج کامل حرکات) ص ۴۸ و ۶۱ - ۲ نمره

- (الف) تَعَدُّ الْمَزَايَا: جواب: مَتَعَدُّ الْمَزَايَا
 (ب) اِبْيَاضُ الْوَجْهِ: جواب: مَبْيُضُ الْوَجْهِ
 (ج) اِخْتِيَارُ الدَّرْسِ: جواب: مَخْتَارُ الدَّرْسِ
 (د) اِسْتِخْرَاجُ الْمَعْدِنِ: جواب: مَسْتَخْرَجُ الْمَعْدِنِ

۹- اوزان قیاسی «صفت مشبیه» چیست؟ از چه افعالی ساخته می شود؟ ص ۶۴ - ۲ نمره

جواب: ۱. اَفْعَلٌ: در افعالی که بر رنگ، عیب ظاهری و زینت ظاهری دلالت داشته باشد.
 ۲. فَعْلَانٌ: در افعالی که بر خالی بودن، پر بودن و حرارت و هیجانات درونی دلالت داشته باشد.

۱۰- «مؤنث» اسم های زیر را بنویسید. (با درج کامل حرکات) ص ۶۸ تا ۹۰ - ۲ نمره

- (الف) عَفُورٌ: جواب: عَفُورَةٌ
 (ب) ثُورٌ: جواب: بَقَرَةٌ
 (ج) اَلَيْقٌ: جواب: لَيْقَةٌ
 (د) اَحْوَرٌ: جواب: حَوْرَاءُ

۱۱- با توجه به احکام «تثنيه» و «جمع» جدول زیر را کامل کنید. (با درج کامل حرکات) ص ۱۰۲ تا ۱۲۵ - ۲ نمره

کلمه	مثنی	جمع سالم	جمع مکسر
بَيْضَاءُ	بَيْضَاوَانِ		بَيْضٌ
مُصْطَفَى	مُصْطَفِيَانِ	مُصْطَفَوْنَ	
أَبٌ	أَبْوَانِ		أَبَاءٌ
هَادٍ		هَادُونَ	هَادَةٌ

۱۲- فائده «تصغیر» در کلمات زیر را بنویسید. ص ۱۳۱ - ۱/۵ نمره

- (الف) فَوَيْقُ الْفَرْسِخِ: جواب: تقریب و نزدیکی
 (ب) دُرِّيَهَمَاتٌ: جواب: کم بودن تعداد
 (ج) عُبَيْدٌ: جواب: تحقیر

۱۳- اسم «مصرف» را به حالت اصلی برگردانید. ص ۱۳۳ تا ۱۳۸ - ۱ نمره

- (الف) سَخِيبٌ: جواب: سَحَابٌ
 (ب) بُنْيَةٌ: جواب: بِنْتُ
 (ج) نُورِيَّةٌ: جواب: نَارٌ
 (د) سَقْبَرَجٌ: جواب: سَفْرَجَلٌ

۱۴- اسم «مثنی» چگونه «منسوب» می شود؟ توضیح دهید. ص ۱۴۷ - ۱/۵ نمره

جواب: اسم مثنی در صورتی که علم باشد، بدون هیچ تغییری «یاء» نسبت به آخر آن اضافه می شود. (۰/۷۵ نمره)
 اما اگر علم نشده باشد مفردش منسوب می گردد. (۰/۷۵ نمره)

۱۵- اسم های زیر را «اعلال» کنید. ص ۱۵۸ تا ۱۶۰ - ۲ نمره

- (الف) عَرَاوِسٌ: جواب: عَرَائِسٌ
 (ب) مُصَيَّبِيحٌ: جواب: مُصَيَّبِيحٌ
 (ج) مُبَيِّنٌ: جواب: مُبَيِّنٌ
 (د) تَدَاعَوْ: جواب: تَدَاعَى

۱۶- «علم جنس» را تعریف نموده و یک مثال بزنید. ص ۱۸۷ و ۱۸۸ - ۱ نمره

جواب: برخی اسم ها در معنی اسم جنس هستند یعنی افراد زیادی را در بر می گیرند اما در احکام لفظی با آن ها معامله اسم علم می شود مانند اَسْمَاءُ (اسم علم برای آسد)

امتحانات متمرکز دوره عمومی

لیسانس دوم ۸۹-۸۸

عنوان: صرف متوسطه ۲ پایه و دوره: اول پنج ساله و
کتاب: صرف متوسطه دوم هفت ساله
محدوده: بخش اسم
نمره: ۲۰
مهلت پاسخگویی: ۹۰ دقیقه

نمره	عددی	حرفی	تاریخ: ۸۹/۳/۲۳
اول			ساعت: ۸ صبح
دوم			

۱. جمع مؤنث کدام یک از کلمات زیر نادرست است؟ ص ۳۲۸ - ۵/۵ نمره

الف) هند = هندات ب) اقمرة = قمرات ج) اهتد = هتدات د) اجملة = جملات

۲. کدام گزینه اسم مفعول نیست؟ ۵/۵ نمره

الف) معنی ب) مدعو ج) مزید د) معنی

۳. کدام یک از مصادر زیر مصدر نوعی است؟ ۵/۵ نمره

الف) اکرمته اکراما ب) افادنی افادة واحدة ج) اجلست جلسة الامير د) اضرته ضربة

۴. کدام یک از گزینه های زیر، همه موارد، جمع مذکر سالم ندارند؟ ۵/۵ نمره

الف) رجل ، غلام ، صاهل ب) موسی ، زکریا ، اعلم ج) سکران ، اخضر ، فرح د) سکران ، اکبر ، علامه

۵. همزه در کدام گزینه قطع است؟ ص ۴۴۵ - ۵/۵ نمره

الف) اِمرء ب) اَین ج) اسلوب د) هر سه مورد

۶. چرا از کلمات زیر، اسم تفضیل ساخته نمی شود؟ ص ۳۰۰ - ۵/۵ نمره

مات: چون اول جمله نیست کتب: چون مجهول است غوره: چون به معنای سبزه است

۷. اسم مفعول «قال و هدی» چیست و چه قواعدی در آنها اجراء می شود؟ ص ۳۰۰ - ۲ نمره

قال (مفعول) مفعول به اول مفعول به اول است فاعله (مفعول) سبب فاعله

هدی (مهدی) مهدوی بوده و از آن در کنار هم قرار گرفته و او قلب به یاء و بر آن ادغام گردیده (مهدی) پس به مثلثت یاء صفت تکمیل به کسب می شود

۸. کلمات زیر به چه دلیل جمع مذکر سالم بسته نمی شوند؟ ص ۳۴۵ - ۲ نمره

مريض: چون صفت برای مؤنث است کلیب: چون غیر عاقل است

صبور: چون مذکر و مؤنث آن یکسان است ابیض: چون مؤنث آن بر وزن فعلاء است

۹. منسوب کلمات زیر را بنویسید. ص ۳۷۸ - ۱ نمره

مدینة: مدنی علی: علوی قناة: قنوی سعیدان: سعیدی

۱۰. چرا در مثالهای زیر واو قلب به یاء نمی شود؟ ص ۳۸۸ - ۱ نمره

طویل: زیرا حرف اول متحرک است زیتون: «و حرف عله در کنار هم نیست

لواذ: در ماضی آن اعلال جاری نشده است ازدواج: در ماضی آن اعلال جاری نشده است

۱۱. اسم فاعل «دعا» و اسم مفعول «اصطفی» را صرف کنید. ۲ نمره

دعا: داع ، داعیان ، داعون - داعية ، داعيات ، داعيات

اصطفی: مصطفی ، مصطفیان ، مصطفون - مصطفاه ، مصطفات ، مصطفيات

برای کلمات زیر اسم تفضیل ساخته نمیشود؟ (۲)

نعم:

مات:

۱۰- چرا کلمات زیر جمع سالم بسته نمی شوند؟ (۲)

غضبان:

جریح:

یعلبک:

دماهل:

۱۱- صفات و موصوفات صرفی را در کلمات زیر مشخص نمایید. (۱)

طیاره:

ایرانی:

اسد:

رجیل:

۱۲- نوع مشتقات زیر را مشخص نمایید. (۲)

محسن:

مِرْوَحَه:

عُلیاء:

قاض:

۱۳- نوع مصادر زیر را بنویسید. (۵/۰)

تعلمه:

صله:

حب:

۱۴- گزینه غلط را مشخص نمایید. (۵/۰)

الف) جمع "موسی" = موسیان

ب) تشبیه "عصا" = عَصَوَان

ج) جمع "کافره" = کافرات

د) جمع "الکافی" = الکافون

۱۵- وزن کلمات زیر را بنویسید. (۱)

الف) علی:

ب) مبیع:

ج) مستفیض:

د) کاف:

۱۶- در اسمی که آخر آن "ناه" نسبت دارد، هنگام ساختن مصدر صناعی آن حذف می شود. (۵/۰)

۱۷- مصدر عددی در ثلاثی مجرد بر وزن می آید. (۵/۰)

شش صیغه غائب ماضی مجهول «تولی» را صرف کنید. (با درج کامل کلمات) ص ۲۳۲ - ۱/۵ - نمره

۸- به موارد خواسته شده از باب «انفعال» پاسخ دهید. (با درج کامل کلمات) ص ۳۵۱ - ۲ - نمره

الف) صیغه هفتم امر معلوم موکد «انقاد»: جواب: انقادن یا انقادن

ب) صیغه پنجم مضارع مجهول «انفجر»: جواب: ینفجر بهما

ج) صیغه ششم ماضی معلوم «انشق»: جواب: انشقن

د) صیغه نهم امر معلوم موکد «انجلی»: جواب: انجلون - انجلون

۹- اقسام فعل «متصرف» را نام برده و هر یک را بطور کامل تعریف کنید. ص ۲۷۵ - ۱/۵ - نمره

جواب: ۱. فعل متصرف تام (۰/۲۵ نمره): فعلی است که ماضی، مضارع و امر داشته (۰/۲۵ نمره) و هر کدام به صورت کامل صرف شوند. (۰/۲۵ نمره)

۲. فعل متصرف ناقص (۰/۲۵ نمره): فعلی است که فقط ماضی و مضارع داشته باشد (۰/۲۵ نمره) و هر کدام به صورت کامل صرف شوند. (۰/۲۵ نمره)

۱۰- نوع «مصادر» معین شده در آیات شریفه زیر را بنویسید. ص ۳۱۶ و ۳۱۷ - ۲ - نمره

الف) «ان صَلَّاتِی وَ نُسُکِی وَ مَحِیَّای وَ مَمَاتِی لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ»: جواب: مصدر میمی

ب) «فَإِذَا نُفِخَ فِی الصُّورِ (۱) نَفْخَةً وَاحِدَةً»: جواب: مصدر مرة

ج) «قَالَ ارْکَبُوا فِیْهَا بِسْمِ اللّٰهِ مَجْرَاهَا وَ مُرْسِیْهَا (۲)»: جواب: مصدر میمی

د) «صَبِغَةَ اللّٰهِ وَ مَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ صَبِغَةً»: جواب: مصدر نوع

۱۱- «مؤنث» کلمات زیر را بنویسید. (با درج کامل حرکات) ص ۳۲۰ و ۳۲۱ - ۲ - نمره

الف) اَسْوَدَ: جواب: سَوَدَاء

ب) اَلْبَیْقُ: جواب: لَبِیْقٌ

ج) قَتِیلٌ: جواب: قَتِیلٌ

د) مَلَاقٍ: جواب: مَلَاقِیَةٌ

۱۲- «جمع سالم» کلمات زیر را بنویسید. (با درج کامل حرکات) ص ۳۳۳ و ۳۳۵ - ۲ - نمره

الف) الْکُبْرِی: جواب: الْکُبْرِیَّات

ب) الْمَرْتَضِی: جواب: الْمَرْتَضُونَ (یا الْمَرْتَضِیْنَ)

ج) صَحْرَاء: جواب: صَحْرَاوَات

د) رَاضٍ: جواب: رَاضُونَ (یا رَاضِیْنَ)

۱۳- «جمع قله» را تعریف نموده و دو مورد از اوزان آن را بنویسید. ص ۳۳۹ و ۳۴۰ - ۱/۵ - نمره

جواب: جمعی است که در صورت عدم وجود قرینه بر سه تا ده (فرد) دلالت می کند. (۰/۵ نمره) اَفْعُلُ، اَفْعَالُ، فِعْلُهُ، اَفْعَلَةٌ (۱ نمره)

۱۴- «منسوب» کلمات زیر را بنویسید. ص ۳۵۵ تا ۳۶۱ - ۲ - نمره

الف) عَلِی: جواب: عَلَوِی

ب) رَجُلٌ: جواب: رَجُلِی

ج) حَمْرَاء: جواب: حَمْرَاوِی

د) فَاطِمَةٌ: جواب: فَاطِمِی

۱۵- صیغ شش گانه «اسم مفعول» فعل «افتدی» را صرف کنید. (با درج کامل حرکات) ص ۳۷۸ و ۳۷۹ - ۱/۵ - نمره

جواب: مُفْتَدِی (یا الْمُفْتَدِی)، مُفْتَدِیَانِ، مُفْتَدُونَ، مُفْتَدَاءُ، مُفْتَدَانِ، مُفْتَدِیَات

۱۶- نوع کلمات زیر را از جهت «صفت» و «موصوف» صرفی معین کنید. ص ۳۹۱ و ۳۹۲ - ۱ - نمره

الف) مَفْرَاضٌ: جواب: موصوف

ب) زَبَدٌ: جواب: موصوف

ج) اِبْرَالِی: جواب: صفت

د) کَرِیْمٌ: جواب: صفت

نام خانوادگی: _____ نام پدر: _____ که تخلصی: _____ مدرسه علمیه: _____ شهرتان: _____

۱- مصدر میمی کلمات «وَزَنَ» و «رَجِمَ» کدام است؟ (طبق قاعده)

- الف. مَوَزَن - مَرَجِم
- ب. مَوَزَن - مَرَجِم
- ج. مَوَزَن - مَرَجِم
- د. مَوَزَن - مَرَجِم

۲- کدام مورد برای مذکر و مؤنث به طور یکسان و «بدون تغییر لفظی» به کار می رود؟

- الف. فعلیل به معنای فاعل
- ب. فعول به معنای مفعول
- ج. مصادر مؤنث
- د. مصادر مذکر

۳- کدام مورد از صیغ «منتهی الجموع» نمی باشد؟

- الف. أحوال
- ب. نواکس
- ج. مصاییح
- د. أكالب

۴- در منسوب کدام مورد حذف «الف» مقصوره لازم است؟

- الف. حَبْلِي
- ب. حِيَارِي
- ج. مَلْهِي
- د. فَتِي

۵- اسم مکان کلمات «ثَوِي» و «وَعَدَب» کدام است؟

- الف. مَثْوِي - مَوْعَد
- ب. مَثْوِي - مَوْعَد
- ج. مَثْوِي - مَوْعَد
- د. مَثْوِي - مَوْعَد

۶- استتار «ضمیر» در کدام مورد جایز است؟

- الف. أَحْسَنَت
- ب. أَحْسِن
- ج. نَقَتْلُ
- د. أَقْتَلُ

۷- کلمات زیر را اِعلال کنید.

- الف) ضارِبِي
- ب) وواصِل
- ج) صوام
- د) سلاطَان

که لکنی

نام

نام و نام خانوادگی:

۱- «معنای غالبی» کدام وزن به درستی ذکر شده است؟ ص ۳۶ و ۳۷

الف. فُعُول: مصدر فعلی است که بر «رنگ» دلالت کند.

ب. فِعَالَة: مصدر فعلی است که بر «صوت» دلالت کند.

ج. فُعَال: مصدر فعلی است که بر «درد یا بیماری» دلالت کند.

د. فُعَال: مصدر فعلی است که بر «حرکت و اضطراب» دلالت کند.

۲- اسم فاعل و اسم مفعول «یقینی» و «یکافی» چیست؟ ص ۶۰ و ۶۱

الف. واق، مَوْفَى - مُكَافٍ، مُكَافَى

ب. یاق، مَبْقَى - المُكَافِی، المُكَاف

ج. الیاقی، مَوْفَى - المُكَافِی، مُكَافَى

د. واق، مَوْفَى - المُكَافِی، المُكَافَى

۳- نوع کلمات «سوء»، «ماء» و «باقی» چیست؟ ص ۹۵ و ۹۶

الف. صحیح - ممدود - صحیح

ب. صحیح - صحیح - صحیح

ج. صحیح - صحیح - منقوص

د. شبه صحیح - ممدود - منقوص

۴- نوع ترکیب در «قولویه» و «ابن اوی» چیست؟ ص ۱۵۲ و ۱۵۴

الف. مزجی - مزجی

ب. اضافی - اضافی

ج. اضافی - مزجی

د. مزجی - اضافی

۵- کدام گزینه «عَلَم جنس» است؟ ص ۱۸۶ تا ۱۸۸

الف. سَعَاد

ب. أَسَاءَة

ج. كَاظِمِین

د. ابن عَبَّاس

۶- در کدام کلمه «همزه وصل» وجود دارد؟ ص ۲۱۷ و ۲۱۸

الف. أَوْفَر

ب. اِنِّی

ج. اُخْرَج

د. اَنْزَل

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

نیمسال دوم ۹۲-۹۳
موسم

مهر مدرسه

کد رهبری:	۲۹۳۲/۰۸
تاریخ:	۱۳۹۴/۰۳/۱۰
نوع:	صرف متوسطه ۲
کتاب:	درسنامه علم صرف
صفحه:	از ابتدای باب فعل تا پایان کتاب (ص ۲۱۰-۱۲)

ردیف:	۱	۲	۳	۴	۵
نام و نام خانوادگی:					
شماره پایه:					
نام مدرسه:					
شماره پایه:					
نام مدرسه:					

نام و نام خانوادگی: نام: کد ملی: مدرسه: شهر: استان:

۱- فعل امر حاضر باب افتعال از ماده «بغی» کدام مورد است؟ ص ۲۴۸

- الف. اَبْتَع
- ب. اَبْتَع
- ج. اَبْتَعِي
- د. اَبْتَعِي

قابل توجه مصحح محترم: با توجه به صحیح بودن هر دو گزینه «ج» و «د»، پاسخ به هر کدام از موارد «ج» و «د» صحیح می باشد.

۲- باب «تَفَعَّلَ» مطاوعه کدام باب است؟ ص ۳۶۷

- الف. تَفَعَّل
- ب. اَفْتَعَّل
- ج. فَعَّلَ
- د. اَفْعَلَّ

۳- در کدام مورد قلاب حرف عله به «همزه» واجبست؟ ص ۲۹۳

- الف. مَصَاب
- ب. عَدَاب
- ج. مَنَابِش
- د. مَصَاب

۴- مصدر ميمي فعل «ساوی» کدام است؟ ص ۳۱۱

- الف. سَاوِي^(۱)
- ب. سَاو
- ج. سَاوِي^(۲)
- د. سَاو

۵- کدام مورد از شرایط ساختن «مصغر» می باشد؟ ص ۳۴۶

- الف. معرفه بودن
- ب. ثلاثی بودن
- ج. مفرد بودن
- د. معرب بودن

۶- اسم فاعل افعال «یرث» و «یمتاز» کدام است؟ ص ۳۶۹

- الف. یرث - مَنَار
- ب. یرث - مَنَار
- ج. یرث - مَنَار
- د. یرث - مَنَار

نیمه	تمام
مقاوم	مقاومه واحده

۸- تعریف کنید. ۲ نمره

(الف) مصدر مجهول: جواب: مصدری که برای فعل مجهول می‌آید و به نائب فاعل نسبت داده می‌شود. ص ۳۶

(ب) اسم مصدر: جواب: اسمی که بر حاصل و نتیجه مصدر دلالت می‌کند. ص ۳۷

(ج) اسم تفضیل: جواب: اسمی است که بر زیادی وصف موصوفی بر موصوف دیگر دلالت می‌کند. ص ۷۱

(د) صفت صرفی: جواب: اسمی است که بر ذات یا حدث همراه حدثی دلالت کند. ص ۸۱

۹- اوزان قیاسی «صفت مشبیه» در ثلاثی مجرد و موردشان را بیان کنید. ص ۶۴ - ۱/۵ نمره

جواب: الف، أفعل: در افعالی که بر رنگ، عیب ظاهری یا زینت ظاهری دلالت دارند. ب، فعّال: در افعالی که بر خالی بودن، پر بودن یا حرارت و هیجانات درونی دلالت دارند.

۱۰- شش مورد از اوزان «اسم مبالغه» را نام ببرید. ص ۷۰ و ۷۱ - ۱/۵ نمره

جواب: فعّال، فَعُول، فِعْلٌ، مفعول، فاعول، فَعْلَةٌ، فَعْلَانٌ، فَعْلَانَةٌ، فَعْلَانَةٌ، فَعْلَانَةٌ، فَعْلَانَةٌ، فَعْلَانَةٌ

۱۱- برای هر مورد مثالی بزنید. ۲ نمره

(الف) اسمی که برای مذکر و مؤنث به طور یکسان به کار می‌رود. جواب: عدل، مفضل، منصور، جریح [و مثال‌های مشابه] ص ۹۰

(ب) اسم مقصور: جواب: الهدی، العشاء، الرضا، ارضی [و مثال‌های مشابه] ص ۹۴ و ۹۵

(ج) مثنای تغلیبی: جواب: شمسار، اوزان، حسنان [و مثال‌های مشابه] ص ۹۸ و ۹۹

(د) اسم جنس جمعی: جواب: تمر، یهود [و مثال‌های مشابه] ص ۱۰۱ و ۱۰۲

۱۲- «نوع تانیث» را مشخص کنید. (حقیقی، مجازی، لفظی، معنوی) ص ۱۰۱ - ۱/۵ نمره

(الف) زینب: جواب: حقیقی، معنوی

(ب) صحراء: جواب: مجازی، لفظی

(ج) کوفه: جواب: مجازی، لفظی

۱۳- به چه دلیلی کلمات زیر «جمع مذکر سالم» بسته نمی‌شوند؟ ص ۱۰۸ و ۱۰۹ - ۱/۵ نمره

(الف) مريض: جواب: چون صفت برای مؤنث است.

(ب) سبويه: جواب: چون مرکب است.

(ج) ابيض: جواب: چون مؤنث آن «بیضاء» است.

۱۴- اسم‌های زیر را «جمع» ببندید. (با توجه به نوع جمع، خودمخته شده یا با توجه به حرکت) ص ۱۰۸ و ۱۰۹

(الف) سالم «حسنا»: جواب: حسناوات ص ۱۱۲

(ب) سالم «ترتیب»: جواب: ترتیبات ص ۱۱۳

(ج) مکسر «قاضی»: جواب: قضاة ص ۱۱۹

(د) مکسر «طالبه»: جواب: طالبات ص ۱۲۴

۱۵- «منسوب» کلمات زیر چیست؟ ص ۱۴۲ و ۱۴۶ و ۱۴۷ - ۱/۵ نمره

(الف) بردی: جواب: بردی

(ب) وئی: جواب: وائی

(ج) علماء: جواب: عالمی

۱۶- «اعداد» زیر را به عربی بنویسید. (با حرکت‌گذاری کامل) ص ۲۱۲ و ۲۱۳ - ۱/۵ نمره

(الف) سی و چهار مرد (عدد اصلی):

جواب: أربع و ثلاثون رجلاً یا أربعاً و ثلاثین رجلاً یا أربع و ثلاثین رجلاً

(ب) صفحه شصت و پنجم (عدد ترتیبی):

جواب: الصفحة الخامسة و الستون [یا الصفحة الخامسة و الستین]

۲
۱/۵
۲
۱/۵
۲
۱/۵
۲
۱/۵
۲
۱/۵

صیغیلات زیر را تعریف نموده و برای هر یک مثال بزنید.

الف) اسم ممدود:

ب) اسم شبه صحیح:

۱/۵

۹- آیا کلمات معین شده در آیات شریفه زیر «مذکر» هستند؟ چرا؟
الف) «و تَزَعُ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّظِيرِينَ»
ب) «إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ»:

۱/۵

۱۰- کلمات زیر را «جمع سالم» ببندید. (با درج کامل حرکات)
الف) المَرْتَضَى:

۲

ب) صحراء:

ج) كُبْرَى:

د) القاضي:

۱۱- «مصغّر» کلمات زیر را بنویسید. (با درج حرکات)

الف) جَعْفَرُ:

ب) ناصِر:

ج) سَلْمَانُ:

۱/۵

۱۲- اسم فاعل «رمی ب» را صرف نمایند. (با درج کامل حرکات)

۱/۵

۱۳- «اسم مفعول» افعال زیر را بنویسید.

الف) هَدَى -:

ب) دَهَبَ -:

ج) وَعَدَ -:

د) اِخْتَارَ:

۲

۱۴- اسم‌های جامد در چه صورتی جزء «صفات صرفی» محسوب می‌شوند؟ (دو مورد را با ذکر مثال برای هر کدام بیان نمایند).

۱/۵

۱۵- «لقب» را تعریف نموده و مثال بزنید.

۱/۵

۱۶- نوع «ال» را در موارد زیر به صورت دقیق بنویسید.

الف) «... فیها مصباح المصباح فی زجاجة»:

ب) «اليوم اكملت لكم دينكم»:

ج) «خلق الانسان ضعيفا»:

د) «إن هذا القرآن يهدي ...»:

۲

۱- در کدام یک از گزینه‌های زیر به ترتیب اسم «منقوص - مقصور - ممدود» آمده است؟

الف. قاضي، حمراء، هدى

ب. هدى، قاضي، حمراء

ج. حمراء، قاضي، هدى

د. قاضي، هدى، حمراء

۲- کلمات «مَرَحْمَةٌ - كِتَابَةٌ - مَرَّجٌ - إِكْرَامَةٌ» به ترتیب از کدام یک از انواع مصادر می‌باشند؟

الف. عددی - عددی - میمی - عددی

ب. میمی - عددی - میمی - عددی

ج. میمی - اصلی - میمی - عددی

د. عددی - اصلی - میمی - اصلی

۳- «الف» مقصوره در کلمات «حَبْلِي» و «أرطى» به ترتیب از کدام نوع است؟

الف. زائد برای الحاق - زائد برای تأنیث

ب. زائد برای تأنیث - زائد برای الحاق

ج. زائد برای الحاق - اصلی

د. اصلی - زائد برای الحاق

۴- در کدام گزینه کلمات به درستی «جمع مذکر سالم» بسته شده‌اند؟

الف. الْمُصْطَفَوْنَ - قَاضُونَ - سَعِيدُونَ

ب. الْمُصْطَفُونَ - قَاضِيُونَ - سَعِيدُونَ

ج. الْمُصْطَفُونَ - كِتَابُونَ - قَاضُونَ

د. كِتَابُونَ - قَاضُونَ - سَعِيدُونَ

۵- منسوب کلمات «فَاطِمَةٌ - حُبَارِيٌّ - شَجِيٌّ» کدام است؟

الف. فاطمی - حباروی - شجی

ب. فاطمی - حباری - شجوی

ج. فاطمی - حباروی - شجی

د. فاطمی - حباری - شجوی

۶- گزینه صحیح در مورد «موصول خاص» را معین کنید.

الف. تمامی صیغ آن برای عاقل و غیر عاقل به کار می‌رود.

ب. فقط صیغه جمع مذکر آن مختص به عاقل می‌باشد.

ج. هیچ یک از صیغ آن برای غیر عاقل به کار نمی‌رود.

د. تمامی صیغ جمع آن مختص به عاقل می‌باشد.

۷- اوزان چهارگانه «خماسی مجرد» را نوشته و برای هر یک مثال بزنید.

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

پیمان اول ۹۲-۹۱
شماره ۵۵۵

کتابخانه:	۲۹۳۱/۰۹
شماره:	۱۳۹۳/۱۰/۱۳
نوع:	صرف متوسطه ۲
کتاب:	صرف متوسطه «حمید حمیدی»
شماره:	کل کتاب با نام اص ۱۱-۲۲۷

ردیف:	۲۰۰۰	شماره نام صحیح اول	شماره نام صحیح دوم
ردیف:	۲۰۰۱	شماره نام صحیح اول	شماره نام صحیح دوم
ردیف:	۲۰۰۲	شماره نام صحیح اول	شماره نام صحیح دوم

نام و نام خانوادگی: کد ملی: شماره ثبت: شماره:

۱- اسم مصدر کلمات «طَهارة» و «ذهاب» به ترتیب کدام است؟ ص ۲۷ و ۲۸

- الف. طَهَر - ذَهَاب
- ب. طَهارة - ذهاب
- ج. طَهارة - ذَهَاب
- د. طَهَر - ذَهَب

۰۱۵

۲- اسم تفضیل کلمات «يَعْلُو» و «يَبِين» کدام است؟ ص ۷۴

- الف. اَعْلُو - اَبِين
- ب. اَعْلَى - اَبِين
- ج. اَعْلَى - اَبَان
- د. اَعْلُو - اَبَان

۰۱۵

۳- کدام مورد جمع «كُثْرَة» است؟ ص ۱۱۶ و ۱۱۷

- الف. اذْعِيَة
- ب. صَبِيَة
- ج. كَفْرَة
- د. اَوْجُهَة

۰۱۴

۴- کدام «مَرَكَب» به درستی جمع بسته شده است؟ ص ۱۵۱ و ۱۵۲

- الف. تَابَطُ شَرَاءٍ ذَوَاتُ تَابَطُ شَرَاءٍ
- ب. ذُو الْحِجَّةِ ذَوُو الْحِجَّةِ
- ج. اِبْنُ اَوْيٍّ بَنَاتُ اَوْيٍّ
- د. بَعْلِيكَة ذَوُو بَعْلِيكَة

۰۱۴

۵- ترجمه اسم شرط «أَتَى» و «أَيَّان» به ترتیب کدام است؟ ص ۱۹۳

- الف. هر جا - هر گاه
- ب. هر جا - هر جا
- ج. هر گاه - هر گاه
- د. هر گاه - هر جا

۰۱۵

۶- همزه در کدام کلمه «قطع» است؟ ص ۲۱۷ تا ۲۱۹

- الف. اَنْتَصِرُ
- ب. اَيْمُنُ
- ج. اَعْبُدُ
- د. اَقِمُ

۰۱۵

۷- با توجه به اسم‌های «بُرْثَن - جُخْدَب - اِبْرَنْشَاق - قَرْطَبُوس - اِشْهَبِيَاب - عَصْفُور - صَحِيْفَة - جِخْمَرُش» جدول زیر را کامل کنید. ص ۲۲ و ۲۳ - ۲ نمره

۲

حماسی		رباعی		ثلاثی	
مزیّد	مجرد	مزیّد	مجرد	مزیّد	مجرد
قَرْطَبُوس	جِخْمَرُش	اِبْرَنْشَاق	بُرْثَن	اِشْهَبِيَاب	
		عَصْفُور	جُخْدَب	صَحِيْفَة	

۱- الف) اسم تفضیل را تعریف کنید و وزن‌های آن را بنویسید؟ ص ۳۱۳ و ۳۱۴ س ۱۲-۱۳ نمره

جواب: اسم تفضیل، اسمی است که بر زیادتی وصف موصوفی بر موصوف دیگر دلالت می‌کند. وزن آن در مذکر: أَفْعَل و در مؤنث: فُعْلی است. (ب) چرا از افعال زیر اسم تفضیل ساخته نمی‌شود؟ ۱ نمره

«زَلْزَلٌ»: جواب: چون رباعی است.

«ماتٌ»: جواب: چون قابل زیادت و نقصان نیست.

«خَضِرٌ»: جواب: چون دال بر رنگ است.

«كُتِبَ»: جواب: چون مجهول است.

۱۱- مؤنث لفظی و معنوی را با ذکر مثال، تعریف نمائید. ص ۳۲۹ س ۸

جواب: مؤنث لفظی آن است که یکی از علامت‌های مؤنث را داشته باشد مثل فاطمة و کبری.

مؤنث معنوی آن است که علامت تأنیث ندارد ولی بر مؤنث دلالت می‌کند مثل مَرِيَم و زینب.

۱۲- تفاوت بین «اسم جمع» و «اسم جنس جمع» را به همراه مثال توضیح دهید. ص ۳۵۹ س ۱۱

جواب: اسم جمع، اسمی است که دارای معنای جمع است ولی از لفظ خود، مفرد ندارد مانند قوم.

ولی اسم جنس جمع دارای معنای جمع است ولی از لفظ خود، مفرد نیز دارد و مفرد آن با زیاد کردن تاء یا یاء مشدد بدست می‌آید مانند: تمر: ثمره یهودی.

۱۳- مرکب اضافی چگونه به صورت «مثنی جمع» در می‌آید؟ ص ۳۸۲ س ۳

جواب: برای ساختن مثنی در مرکب اضافی، باید جزء اول را مثنی کرد. عبدُ الله: عبدُ الله، عبدُ الله.

برای ساختن جمع در مرکب اضافی، ذُوو یا ذُوی در آخر آن اضافه می‌کنیم. ذُوو عبد الله.

۱۴- ضمایر رفعی بارز و مستتر را در افعال زیر مشخص کنید؟ ص ۴۰۳ س ۱۱

«ضَرَبْتُمَا»: جواب: تُمَا «نَصَرَ»: جواب: هُو «أَنْ كُنِي»: جواب: اِنِّي

«أَعْلَمُ»: جواب: أَنَا «تَأْمُرِينَ»: جواب: اِنِّي «كُنْتُ»: جواب: اِنِّي «زَلْزَلْتُ»: جواب: هِيَ «تَسْجُدُ»: جواب: نَحْنُ

۱۵- کلمات زیر را با توجه به قواعد «اعداد اصلی»، به عربی ترجمه کنید. (اعراب معدود را معین نمائید.) ص ۴۲۶ س ۱

۳ مرد (رجل): جواب: ثَلَاثَةُ رِجَالٍ. ۱۲ زن (امرأة): جواب: اثْنَا عَشْرَةَ اِمْرَاةً.

۹۱ کلمه: (کلمه): جواب: اِحْدَى و تِسْعُونَ كَلِمَةً. ۱۰۰ بچه (صبي): جواب: مِائَةَ صَبِيٍّ.

۵ فرزند (ولد): جواب: خَمْسَةَ اَوْلَادٍ. ۱۳ کشتی (سفينة): جواب: ثَلَاثَ عَشْرَةَ سَفِيْنَةً.

۸۰ زن (امرأة): جواب: ثَمَانُونَ اِمْرَاةً. ۲۳ کتاب (كتاب): جواب: ثَلَاثَةَ عَشْرَةَ كِتَابًا.

مهر مدرسه

شماره نام خانوادگی	شماره ثبت	شماره برگه

نام و نام خانوادگی: نام پدر: مدرسه علمیه: شهرستان: نام استان:

۱- کدامیک از موارد زیر جزء وزنهای «اسم آلت» نیست؟ ص ۳۲۱ تا ۳ ص

- الف. مفعَل
- ب. مفعال
- ج. مَفْعَلَةٌ
- د. مفعَل

۲- در تعریف اسم مقصور، کدامیک از گزینههای زیر صحیح است؟ ص ۳۳۳ تا ۶

- الف. اسمی که آخر آن، بیه لازم باشد.
- ب. اسمی که آخر آن، الف لازم باشد.
- ج. اسمی که آخر آن، بیه لازم ماقبل مکسور باشد.
- د. اسمی که آخر آن، الف و همزه باشد.

۳- با توجه به شرایط جمع مذکر سالم، کدام گزینه «جمع مذکر سالم» بسته می شود؟ ص ۳۴۵ تا ۸

- الف. عَلَّامَه، آيِض
- ب. غَضَبَان، صَبُور
- ج. رَجُلٌ، كَلْبٌ
- د. كَاتِبٌ، مُسَلِمٌ

۴- در تصغیر کلمات «عُصْفُورٌ - مُصْبِحٌ» کدام گزینه درست است؟ ص ۳۶۸ تا ۱۵

- الف. عُصْفُورٌ - مُصْبِحٌ
- ب. غُصْفُورٌ - مُصْبِوِحٌ
- ج. عُصْفِيرٌ - مُصْبِیِحٌ
- د. عُصْفِيرٌ - مُصْبِوِحٌ

۵- طبق قواعد اعلال، در کدامیک از جمعهای مکسر زیر، حرف عله قلب به «همزه» نمی شود؟ ص ۳۹۰ تا ۱۲

- الف. أوایل
- ب. فواید
- ج. رسائل
- د. معاین

۶- در کدامیک از گزینههای زیر، همزه قطع وجود دارد؟ ص ۲۲۷ تا ۳۰

- الف. أَيْمُنٌ
- ب. أَحْسَنٌ
- ج. امْرَأَةٌ
- د. اسْتِغْفَارٌ

۷- مصدر صناعی را تعریف نموده و برای آن دو مثال بنویسید. ص ۲۷۵ تا ۸

جواب: مصدر صناعی، اسمی است که معنای مصدری دارد و با افزودن «بیا» - «مشذذ» و «تاء» به آخر آن ساخته می شود. مانند: انسان که می شود انسان جاهل که می شود جاهلیه.

۸- الف) جامد و مشتق را تعریف نمائید. ص ۲۸۷ تا ۵

جواب: جامد، اسمی است که از کلمه دیگر گرفته نشده باشد اما مشتق، اسمی است که از کلمه دیگر گرفته شده باشد. (۱/۵ - نمره)

ب) شش مورد از اقسام «اسم مشتق» را نام ببرید. ص ۲۸۷ تا ۱۲

جواب: هشت قسم: ۱) اسم فاعل ۲) اسم مفعول ۳) صفت مشبیه ۴) اسم مبالغه ۵) اسم تفصیل ۶) اسم مکان ۷) اسم زمان ۸) اسم آلت. (۱/۵ - نمره)

۹- با توجه به قواعد اعلال، از فعلهای زیر، اسم فاعل و اسم مفعول بسازید. ص ۲۰۱ الی ۳۰۳

الف) استوی: جواب: اسم فاعل: مُسْتَوٍ - اسم مفعول: مُسْتَوِيٌّ

ب) استفاض: جواب: اسم فاعل: مُسْتَفِضٌ - اسم مفعول: مُسْتَفَاضٌ

ج) دَعُو: جواب: اسم فاعل: دَاعٍ - اسم مفعول: مَدْعُوٌّ

د) هَدَى: جواب: اسم فاعل: هَادٍ - اسم مفعول: هَدِيٌّ

۱- مصادر میمی هر یک از افعال "رحم" و "ورث" کدام است؟ (۱)

- الف) مَوْرِث، مَرَحِمَه
- ب) مَوْرِث، مَرَحِم
- ج) مَوْرِث، مَرَحِمَه
- د) مَوْرِث، مَرَحِم

۲- گزینه اشتباه را در مورد اسم مصدر معین کنید. (۰/۵)

- الف) اسم مصدر نتیجه و حاصل مصدر است.
- ب) اسم مصدر در زبان عربی سماعی است.
- ج) یکی از علامات اسم مصدر "ش" است که به آخر بن مضارع متصل میشود.
- د) تمام افعال اسم مصدر دارند.

۳- در کدام گزینه اعلال صورت نمیگیرد. (۰/۵)

- الف) علیهِ
- ب) میوت
- ج) عَجْر
- د) ب و ج

۴- تشبیه کدام یک از کلمات زیر غلط است. (۰/۵)

- الف) فیم = فیموان
- ب) دعاء = دعاءان
- ج) دعاء = دعاءان
- د) اب = ابوان

۵- مؤنث هر یک از الفاظ (عطشان، شور، أخضر) به ترتیب کدام است؟ (۱)

- الف) عطشَاء، شُورَه، خَضْرَاء
- ب) عَطْشِي، شُور، خَضْرَاء
- ج) عَطْشِي، بَقْرَه، خَضْرِي
- د) عَطْشِي، بَقْرَه، خَضْرَاء

۶- مصدر میمی هر یک از افعال زیر را بنویسید. (۲)

- الف) اَوْعَدَ (-):
- ب) اِنْقَادَ:
- ج) حَرَى (-):
- د) اُجَابَ:

۷- اسم فاعل و اسم مفعول هر یک از افعال زیر را بنویسید. (۲/۵)

- الف) ذَهَابَ: ج) مَدَّ:
- ب) مَوَافَقَ: د) اَوْحَى:
- و) وَسَّوَسَ:
- د) كَفَى:

۱- مراحل اعلال را در هاد و مهدی بنویسید. (۲)

هاد:

از مصادیر زیر اسم «مفعول» بسازید. (با درج کامل حرکات)

الف) خَلَقَ:

ب) اِکْرَامَ:

ج) تَوَدَّیْدَ:

د) اِنْقِیَادَ:

۹- اسم فاعل کلمات زیر را ساخته و قواعد «اعلال» جاری در آن را بیان کنید.

الف) قَوْلَ:

ب) عَوْرَ:

ج) دَعَوَ (اسم فاعل بدون الف و لام):

۱۰- اوزان قیاسی «صفت مشبیه» را نام برده و برای هر یک مثال بنویسید.

۱۱- مثنی اسم‌های زیر را بنویسید. (با درج کامل حرکات)

الف) قَاضٍ:

ب) قَرَأَ:

ج) بِيضَاءَ:

د) المِصْطَفَى:

۱۲- نوع جمع را دو کلمات زیر معین کنید. (قله - کثرة)

الف) أُمَّة:

ب) ظَلَمَةٌ:

ج) قِضَاءَ:

د) أَثْوَابَ:

۱۳- مصغر اسماء زیر را بنویسید. (با درج کامل حرکات)

الف) شَاعِرَ:

ب) دِرْهَمَ:

ج) أُخْتَ:

د) مَسْتَمِعَ:

۱۴- کلمات زیر را «اعلال» نموده و قواعد به کار رفته در آن را بیان کنید.

الف) مَوْزَانَ:

ب) دَنْوَى:

ج) رَضُو:

د) فُتْبَا:

۱۵- «علم من تجل» را تعریف کنید

کدام یک از معانی باب مراد است؟

الف) تَعَطُّفَاتُ الْأَمْرِ
ب) الْمَسْتَجِرَاتُ الضَّالِّاتُ
ج) الْأَنْثَى الْمَكْرُوهَةُ
د) الْأَنْثَى الْمَكْرُوهَةُ

۲

۹- به موارد خواسته شده بپردازید. (با توجه به قواعد اختصاصی باب تَفَعَّلَ و اِفْتَعَلَ)

- الف) باب تَفَعَّلَ صیغه اول ماضی معلوم (زور):
- ب) باب اِفْتَعَلَ صیغه اول ماضی معلوم (طهر):
- ج) باب اِفْتَعَلَ صیغه اول مضارع معلوم (هدی):
- د) باب اِفْتَعَلَ صیغه اول مضارع معلوم (زوج):

۲

۱۰- شو اسماء زیر توضیح دهید چه قواعدی از اعلال اجرا شده است؟
الف) ثیاب:

۲

ب) رضاء:

ج) شوائع:

د) فتوی:

۱۱- نوع اسم‌های زیر را به لحاظ حرف آخر مشخص کنید. (منقوص، ممدود، مقصور و...)
الف) علی:

۳

ب) هادی:

ج) سوء:

د) رضاء:

۱۲- شرایط ساختن «مصدر موصوفه» را بنویسید. (دو شرط)

۱

۱۳- شکل مؤنث اسم‌های زیر چیست؟

الف) آلیل:

ب) دیک:

ج) سلمان:

د) جریح:

۲

۱۴- ما قبل تصغیر کلمات زیر چیست؟

الف) قُوْیه:

ب) وَزِیْنَة:

ج) ضَوْبِرَات:

د) خَنْبِدر:

۲

۱۵- علت ساخته نشدن اسم تفضیل از کلمات زیر چیست؟

الف) اِخْتَصَر:

ب) حَمَر:

ج) وَجَد:

د) کَانَ:

۲

نام و نام خانوادگی	شماره پرسنل	نام استاد
نام و نام خانوادگی	شماره پرسنل	نام استاد

لیسانس دوم ۹۰-۸۹

مهر مدرسه

شماره پرسنل	تاریخ ثبت نام
۹۰/۰۳/۲۲	
مقطع تحصیلی	مقطع تحصیلی
صرف متوسطه ۲	
مقطع تحصیلی	مقطع تحصیلی
صرف متوسطه آقای حمید محمدی	
مقطع تحصیلی	مقطع تحصیلی
از اول باب اسم تا پایان باب اسم	

نام و نام خانوادگی: نام پدر: مدرسه علمیه: شهرستان: نام استاد:

- وزن «فَعُول» غالباً مصدر کدامیک از فعل‌های زیر است؟

۰/۵

- ا. لازم بر وزن فَعْل
 ب. متعدی بر وزن فَعْل
 ج. لازم بر وزن فَعْل
 د. متعدی بر وزن فَعْل

- کدامیک از اسامی زیر «موصوف صرفی» می‌باشند؟

۰/۵

- ا. رَجِيل
 ب. سَيَّارَة (اسم مبالغه)
 ج. صادق (عَلَم)
 د. أَسَد (شجاع)

- کدامیک از اسم‌های زیر، صحیح مثنی بسته شده‌اند؟

۰/۵

- ا. يَد: يَدَيَانِ
 ب. سَنَة: سَنَتَانِ
 ج. آب: آبَانِ
 د. عصا: عصِيَانِ

- پایه همزه در کدامیک از موارد زیر برخلاف «قواعد کتابت همزه» می‌باشد؟

۰/۵

- ا. مُؤَن
 ب. مُسْئَلَة
 ج. فَنَة
 د. هَيْئَة

اسم‌های زیر را در جاهای مناسب جدول قرار دهید. ص ۲۶۹

ر - ياقوت - ضرغام - دم - خندريس - تزلزل - تَغَلَّب - زُنْبُور

ثلاثی	ثلاثی	رباعی	رباعی	رباعی	خماسی
مجرد	مزید	مجرد	مزید	مجرد	مزید

اهای خالی را پر کنید.

۰/۵

اسم مبالغه از فعل «ذَكَرَ» می‌شود.

م مکان در غیر ثلاثی مجرد بر وزن ساخته می‌شود.

ح مکسر «ماء» می‌شود.

بشتر فعل‌های ثلاثی مجرد، اسم فعل بر وزن ساخته می‌شود.